

УДК 7.012:004:687.016:658.56:504

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.34.29>

СУЧАСНІ ДИЗАЙН-КОНЦЕПЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У СТВОРЕННІ КОЛЕКЦІЙ DIGITAL-ОДЯГУ

**Дмитренко Марія Олександрівна¹, Ременєва Тетяна Валеріївна²,
Струмінська Тетяна Володимирівна³, Вишнеvsька Діана Дмитрівна⁴,
Колосніченко Олена Володимирівна⁵**

¹ магістр кафедри мистецтва та дизайну костюма,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна,

e-mail: dmitrenkomaria574@gmail.com, orcid: 0009-0004-4224-3120

² доктор філософії з дизайну, старший викладач кафедри моди та стилю,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна,

e-mail: tata.decor@gmail.com, orcid: 0000-0003-0908-3511

³ кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри моди та стилю,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна,

e-mail: struminska.tv@knutd.com.ua, orcid: 0000-0003-0449-4768

⁴ магістр кафедри мистецтва та дизайну костюма,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна,

e-mail: dianavishnj@gmail.com, orcid: 0009-0004-0557-0456

⁵ доктор мистецтвознавства, професор,
професор кафедри мистецтва та дизайну костюма,
Київський національний університет технологій та дизайну,
Київ, Україна,

e-mail: 3212793@gmail.com, orcid: 0000-0001-5665-0131

Анотація. У статті представлено результати аналізу сучасних глобальних та модних тенденцій, а також концептуального підходу при проектуванні сучасних колекцій одягу. Досліджено формування концептуалізму та ключові концепти в моді ХХ століття. Аналіз історичних передумов формування концептуальних підходів у моді розкриває значення таких критичних напрямків та сегментів, як прет-а-порте, сюрреалізм, нью-лук, мінімалізм, панк-мода, андрогінність. Виявлено, що концептуальний підхід є визначним при розробці сучасних колекцій одягу у творчості креативних дизайнерів нового покоління. Зазначено роль інноваційних технологій в дизайні актуального модного одягу, обґрунтовано вибір презентації моделей шляхом створення віртуального показу. Доведено, що концепція віртуальної моди є унікальною завдяки використанню 3D-інструментів для цифрової візуалізації моделей, зменшуючи матеріальні витрати, а також більш гнучкому і відповідальному підходу (сталість, екологічна свідомість, технологічний розвиток) до виробництва та реалізації одягу. Отримані результати дозволили розробити digital-колекцію, яку було реалізовано та презентовано за допомогою цифрового інструментарію у програмах Clo3D, Daz3D та Blender.

Метою роботи є аналітичне дослідження розвитку трендів та трансформації основних сегментів і концептуальних напрямків моди ХХ – початку ХХІ століть для створення інноваційних колекцій віртуального модного одягу.

Методологічною основою дослідження є системний підхід, методи літературно-аналітичного, системно-структурного, порівняльного аналізу, а також історичний метод. Використано методи систематизації візуальних джерел. Описовий і порівняльно-типологічний методи надали змогу систематизувати інформаційний контент щодо ключових концепцій та сучасних тенденцій моди. Структурний і морфологічний аналіз форми костюма сприяв удосконаленню художньої виразності при створенні сучасних колекцій. Моніторинг використовувався для виявлення актуальних модних трендів.

Наукова новизна полягає у теоретичному та практичному поєднанні філософії концептуального дизайну із сучасними модними тенденціями, що відкриває нові можливості для формування інноваційного підходу в дизайні одягу. Використання концептуального підходу та інноваційних технологій дозволяє створювати новітні різновиди одягу, який відповідає сучасним естетичним вимогам, відображає певний сенс, змістовно просуває авторську ідею.

Практична значущість роботи полягає у можливості застосування концептуального підходу в розробці колекцій одягу на перетині естетики та інноваційних технологій. Отримані результати дозволили розробити digital-колекцію, яку було реалізовано та презентовано за допомогою 3D-інструментарію. Поєднання технологій і творчості дозволило створити авторську колекцію «Chrome Couture», яка підкреслює переваги віртуальної моди та її потенціал для подальшого розвитку.

Ключові слова: дизайн, віртуальна мода, дизайн-концепція, digital-колекція одягу, 3D-проекування, екодизайн.

ВСТУП

Мода, як відображення культурних і соціальних змін, має довгу і складну історію. У давнину одяг виконував виключно захисну функцію, створюючи бар'єр між людиною та навколишнім середовищем. Проте, з розвитком цивілізацій, зокрема, Стародавнього Єгипту та Римської імперії, одяг став символізувати статус та владу, відображаючи соціальну ієрархію [1].

У період Відродження мода почала зосереджуватись на естетиці та красі. Розкішні тканини, вишукані візерунки та складні форми стали засобом вираження статку, впливу та особистого стилю. Цей період позначений появою перших модних тенденцій, які демонстрували інноваційний підхід до одягу. Також в умовах світових криз ускладнюються процеси створення авторських колекцій модного одягу. При цьому, безпрецедентний потік інформації та обставин, сповнених стресом, щільна соціальна динаміка та кризи впливають на психоемоційний стан суспільства та знаходять своє відображення в моді і одязі [11]. Такі чинники впливу викликають необхідність переосмислення бізнес-стратегій, зміни галузі діяльності, пошук нових ринків та механізмів підтримки.

У ХХ-му столітті мода набула значення ідентичності та самовираження. Після Першої світової війни вона відображала зміни у суспільстві, особливо, у поглядах на гендерні

ролі. Виникли нові стилі, які підкреслювали вільність та функціональність. Мода почала використовуватися як форма протесту та вираження політичних поглядів, особливо у 1960-х та 1970-х роках.

У сучасному світі мода є відображенням глобалізації, технологічного прогресу та мультикультуралізму. Сучасні дизайнери використовують інноваційні підходи, такі як 3D-друк та віртуальна реальність, для створення одягу, який відображає сучасні виклики, такі як екологічна сталість та гендерна рівність. Мода стала засобом культурного обміну, відображаючи різноманітність сучасного світу.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Найперші відомі тенденції моди сягають часів стародавніх цивілізацій, таких як Єгипет, Греція та Рим. У цих суспільствах одяг передавав великий об'єм інформації про соціальний статус, рід занять і навіть духовність. Єгиптяни, наприклад, прикрашали себе тонким лляним одягом, а прикраси часто служили символами захисту та влади (рис. 1).

Римський одяг був поєднанням функціонального та естетичного дизайну, часто з тогами та туніками. Тканини, кольори та аксесуари в цих ранніх суспільствах відображали не лише індивідуальний смак, але й культурні та релігійні цінності того часу. У середньовіччі мода зазнала кардинальних змін. Одяг тут був

відображенням соціального статусу та роду занять. Дворяни та королівські особи одягали екстравагантний багатшаровий одяг, прикрашений дорогоцінним камінням і складною вишивкою, тоді як звичайні люди носили більш простий одяг (рис. 2).

Епоха Відродження знову привернула увагу до мистецтва та естетики. Одяг став полотном для художнього самовираження. Мода вже була не лише питанням особистого стилю, він був глибоко переплетений із суспільною ієрархією та художнім вираженням. Вікторіанська епоха була періодом великих змін у моді, яка відзначалася вишуканим і скромним стилем (рис. 3).

Мода цієї епохи була відображенням вікторіанських цінностей, підкреслюючи скромність і суспільний конформізм. Модний етикет

цієї епохи був суворим, з точними вказівками, що диктували відповідний одяг для різних випадків, що відображало суспільні норми того часу [2; 30].

Концепція визначається як абстрактна ідея, що є фундаментом, який лежить в основі принципів, думок і переконань [1; 8]. Враховуючи це, можна стверджувати, що концепція моди – це філософія, яка наголошує на тому, що мода – це щось більше, ніж просто одяг. Це вид мистецтва, який відображає культуру, історію та індивідуальність власника. Концептуалізм підкреслює важливість моди як засобу самовираження та здатності повідомляти, ким ми є через те, що ми носимо. За своєю сутністю, він спонукає людей розглядати моду як засіб самовираження своєї особистості замість звичайного слідування

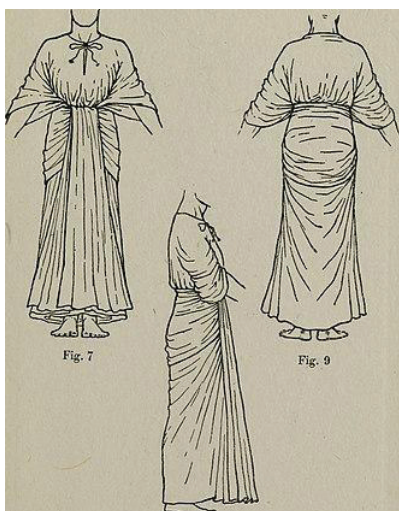

Рис. 1. Сучасна ілюстрація чоловічої туніки в стародавньому Єгипті

Рис. 2. Ілюстрація типового одягу, який носили в Англії, XIII ст.

Рис. 3. Фото жіночих суконь Вікторіанської епохи

модним тенденціям. Також концептуалізм підкреслює важливість індивідуальності, креативності та оригінальності, заохочуючи людей створювати власний унікальний стиль, а не підлаштовуватися під те, що вважається модним в суспільстві [15]. Концептуальна мода має силу змінити погляд на одяг і моду в цілому. Це також підкреслює важливість сталого розвитку та інклюзивності, що робить моду для всіх більш доступною.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Повертаючись до історичного контексту формування концептуального дизайну одягу, варто розглянути найпопулярніші сегменти у концептах ХХ-го століття та ключові постаті в кожному з них.

Концептуальний сегмент моди *pret-a-porter* з'явився у модній індустрії у 1960-х роках і став одним із визначальних явищ у світі моди ХХ століття. Цей напрямок виник як відповідь на соціальні та економічні зміни того часу, зокрема на зростання середнього класу, який прагнув до доступного та модного одягу [14]. Французький модельєр італійського походження П'єр Карден першим запропонував ідею створення колекції готового одягу – у 1950 році Карден заснував власний будинок моди, а в 1953 році почав займатися високою модою *haute couture*, маючи експериментальний смак до авангарду, космічності та незвичайних тканин. В ті часи ще не існувало концептуального модного сегменту *prêt-à-porter*, його було виключено з *Chambre Syndicale* за порушення норм, але скоро реінтегрували. Саме П. Карден наприкінці 1950-х років відчув, що мода наближається до нового типу людей. Революція, здійснена Карденом і за якою послідували багато інших модельєрів, стосується не лише економічних стратегій, а й використовує їх, щоб передати повідомлення, нове особисте та громадське бачення [10]. Саме в ті роки французька модельєр Габі Аг'он, засновниця бренду Chloé, створила лінію одягу під назвою *luxury pret-a-porter*: дослідники моди свідчать, що саме вона ввела термін *pret-a-porter*. Також Ів Сен-Лорана часто вважають основоположником цього напрямку. Відкривши у 1966 році свій бутик "Rive Gauche" у Парижі, він став одним із перших (рис. 4). Відомі модельєри, такі як Givenchy, Coco Chanel, швидко наслідували це і створили свої власні колекції у цьому модному сегменті [14].

Головна функція *pret-a-porter* полягала в демократизації моди. Вона відрізнялася від *haute couture* своєю доступністю та орієнтацією на потреби звичайних людей, а не тільки

еліти: *pret-a-porter* зробив значний внесок у розвиток моди, забезпечуючи швидке реагування на модні тенденції. Завдяки *pret-a-porter* мода стала частиною повсякденного життя більшої кількості людей. Цей концепт не тільки забезпечив доступність стильного одягу, але й сприяв глобальному розповсюдженню різноманітних модних стилів та тенденцій, значно розширивши межі модної індустрії.

Зростання популярності молодіжної моди також сприяло розвитку *pret-a-porter*. Цей концептуальний сегмент демонструє гнучкість та здатність адаптуватися до потреб сучасного ринку, що робить його особливо привабливим для молодого покоління. Для самих дизайнерів колекції *pret-a-porter* надзвичайно важливі, на додаток до високої моди, тому що мода прет-а-порте надзвичайно стимулює маркетинг дизайнерів і до сьогодні [24]. Сьогодні *pret-a-porter* є одним з провідних концептів в індустрії, колекції займають почесне місце на подіумах світових столиць моди у Парижі, Лондоні, Нью-Йорку (рис. 5).

Сюрреалізм як напрям мистецтва початку ХХ-го століття, став одним із найбільш впливових та інноваційних художніх напрямів, який змінив бачення не лише в мистецтві, а й у моді. Цей рух виник як реакція на руйнівні події Першої світової війни, відображаючи прагнення художників та дизайнерів втекти від жорстокої реальності у світ фантазії та мрій. Основоположником сюрреалізму був Андре Бретон, який опублікував «Маніфест сюрреалізму» [27] у 1924 році. Бретон визначив сюрреалізм як «чистий психічний автоматизм», що дав художникам свободу виражати підсвідоме без обмежень раціональності чи логіки. Ці ідеї заклали появу сюрреалістичного концепту в моді, оскільки дизайнери почали експериментувати з формами, матеріалами та зображеннями. Однією з найвідоміших особистостей цього концептуального сегменту моди в період між двома світовими війнами визнано новаторку Ельзу Скіапареллі – вона створила багато унікальних та епатажних виробів, а також наполегливо впровадила в моду свій «шокуючий рожевий» колір. Сюрреалісти намагалися впоратися з жахами Першої світової війни, звертаючись «всередину власної уяви» – прагнули створювати твори, що переносять елементи зі снів. Використовуючи цей рух як відправну точку для своїх дизайнерів, Скіапареллі також почала надихатись з широкого спектру джерел, таких як міфи, сузір'я і цирк, щоб створити одяг, який був справжнім мистецтвом. Е. Скіапареллі тісно

Рис. 4. Ів Сен-Лоран біля Rive Gauche в Парижі

Рис. 5. Показ бренду Chanel у сегменті pret-a-porter (осінь/зима 2023/2024, Тиждень моди, Париж)

співпрацювала з іншими творцями руху, такими як Жан Кокто і Далі, щоб створити свої найвідоміші роботи наприкінці десятиліття. Її «Кістяний» наряд також був створений у 1938 році [27]. А офіційно співпраця з С. Далі розпочалася лише у 1936 році, і колекція «Цирк», до якої входило вбрання «Сльози», представляла їхнє перше офіційне партнерство в дизайні (рис. 6).

Сюрреалізм змінив моду, розширивши межі творчості та дозволивши дизайнерам виходити за рамки звичайного та очікуваного. Це відобразалося у використанні незвичних силуетів, експериментуванні з матеріалами та створенні одягу, який був більше, ніж просто предметом для носіння [13; 26]. Цінність сюрреалістичного концепту в моді полягає в його здатності перетворювати одяг на засіб самовираження, який відображає глибокі психологічні процеси, мрії та фантазії. Це надає одягу нового значення, перетворюючи його з практичного предмету у форму мистецтва. В цілому, сюрреалізм в моді ХХ-го століття представляє собою важливий культурний та художній рух, який змінив сприйняття одягу, перетворивши його на засіб художнього та особистісного самовираження. А цей концепт і сьогодні знаходить тисячі прихильників в усьому світі.

Представлений Крістіаном Діором у 1947 році концептуальний модний сегмент *new look* є одним із найвпливовіших у моді ХХ століття – з'явився у післявоєнний період, коли світ почав відновлюватись після руйнувань Другої світової війни і символізував відродження, розкіш та жіночність (рис. 7).

К. Діор писав: «Це було так, ніби Європа втомилася випускати бомби і тепер хотіла випустити декілька салютів», – пояснюючи

народження концептуально нового модного сегменту [22]. Довгі подоли та під'юбники із багатьох ярдів тканини були ознакою закінчення урядових обмежень на матеріали, тоді як повернення корсетів свідчило про повернення жінок із офісів, лікарень та збройних заводів назад додому – *new look* Діора відіграв ключову роль у формуванні сучасного розуміння моди як мистецтва та способу самовираження. Цей стиль знаменував новий етап у розвитку модної індустрії, показуючи важливість інновацій та творчого підходу в дизайні одягу [32]. Хоча ця ідея «квіткової жінки» була романтичною, вона викликала суперечки. До першої колекції Діора, Друга світова війна та окупація Франції сильно вплинули на моду. Модні будинки закривалися. Жіноча мода «втрачала» жіночність, оскільки пріоритет одягу зміщувався від естетики до утилітарності. З раціонуванням тканин та труднощами, які ставила перед собою *haute couture*, результат був маскулітний, геометричний, військовий стиль жіночого одягу. Це була військова мода, де тканину треба було використовувати економно. Деякі жінки звинувачували дизайнера в тому, що його новий силует порушував їхню незалежність через те, наскільки незручно було носити це вбрання. Не кажучи вже про велику кількість тканини, яку використовував Діор для створення своїх творінь, що викликало багато запитань. Феміністки протестували проти цього. Не всі були захоплені обвиванням стегон, драпіруванням, складками, прикрасами та іншими перебільшеннями, запропонованими К. Діором. Коко Шанель навіть насмішливо зазначала, що Діор не одягає жінок, а обвиває їх.

Незважаючи на початкову критику, *new look* швидко став великим триумфом.

Рис. 6. Сукня «The Tear Dress» («Сльози»)

Рис. 7. Образ *new look* Крістіана Діора

Рис. 8. Ансамбль *Tailleur Bar* від Dior

Втомлені обмеженнями люди стрімко купували його творіння. Відомі особистості, голлівудські актриси та європейські королівські особи, швидко стали прихильниками нового силуету; із зростанням успіху Діора Париж повернув собі титул столиці *haute couture*. Сьогодні *new look* знову панує на подіумі: Том Браун, Прада, Дж. В. Андерсон серед багатьох імен, які нещодавно оновили стиль Діора на початку XXI століття.

Рух мінімалізму зароджується у середині XX-го століття – наслідки війни створили відкладений попит на товари, навіть для повсякденних потреб. Пізніше, у 1960–1970-х роках, під час розквіту споживацтва, навіть художники почали віддавати перевагу простим геометричним формам і лініям. Ця мінімалістична тенденція проникла не лише в живопис, скульптуру, архітектуру, а також у дизайн одягу та стиль життя у цілому. Мінімалісти цінують простоту та відкидають поверхневе масове споживання, прагнуть підкреслити красу, суть і справжню мету речей у своєму житті [19; 17]. Мінімалістичний стиль пропонує відхід від перевантаженості деталями та звертає увагу на якість матеріалів та досконалість виконання. Мінімалізм у моді також зіграв важливу роль у формуванні сучасного розуміння стилю та краси. Цей напрямок демонструє, що елегантність та може бути досягнута через простоту та відмову від надмірності, наголошуючи на важливості самовираження через обмежені, але виразні засоби.

Габріель Шанель – одна із найвпливовіших модельєрів XX-го століття. Її філософія дизайну – мінімалізм, практичність, комфорт, елегантність. Філософія дизайну Коко Шанель полягає в тому, щоб звільнити жінок від цих обмежень, зробивши їхній одяг більш вільним, зручним і мінімалістичним. Вона створила вільний крій, прості лінії та класичні поєднання

кольорів, завдяки чому жіночий одяг перестав бути обмеженням і важким. Дизайни, якими вона захоплюється, такі як «маленьке чорне плаття», донині залишаються класикою моди (рис. 9).

У 1990-х роках мінімалізм знову повернувся на передній план модної сцени з дизайнерами, як Жиль Сандер та Кельвін Кляйн, які продовжили ідеї Шанель, пропонуючи одяг, що підкреслює чистоту ліній та елегантність силуетів.

Британський панк виник у 1976 році, об'єднавшись навколо музичного гурту *Sex Pistols* (рис. 10, 11). Панк виник як відображення і відповідь на соціальні виклики. Це був спосіб вираження незадоволення суспільством, з яким молоді люди не могли ідентифікуватися. Його форма мала американське походження; його суть і мета стали предметом дебатів, безпосередньо в медіа [25, с. 7]. У Великій Британії концепт панк-моди народився з *SEX* – магазину, заснованому Малкольмом Маклареном і Вів'єн Вествуд на Кінгс-роуд в Лондоні.

Тут продавався фестивальний одяг ручної роботи Вествуд і працювали такі популярні «модні іконоборці», як Джордан і музиканти, як Кріссі Хайнд з *The Pretenders*. Це місце, де проводили час гітарист *Pistols* Стів Джонс і його друзі. Вествуд хотіла спровокувати молодих панків на політичні дії і вважала, що її одяг відображає її власні радикальні погляди 1970-х. Її проекти мали на меті заохочувати інших робити те саме. Одягаючись як панк, за її словами, «по суті, ви ображаєте себе, але ви також очищаєте себе від усього егоїзму» [18]. Завдяки цьому, Вів'єн Вествуд стала значущою фігурою в дизайні одягу, відомою своїм бунтарством, активізмом і креативністю. Вона була невтомною у своїй підтримці боротьби проти споживацького

Рис. 9. Маленька чорна сукня
Габріель Шанель

Рис. 10. Одяг панків в 1970-х
роках

Рис. 11. Джордан біля SEX,
430 Кінгс Роуд

суспільства, при цьому заохочуючи шанувальників свого одягу купувати менше і інвестувати у тривалі вироби.

Одяг цієї субкультури відповідав стилю життя тих, хто має обмежені кошти через безробіття, і тих, хто має дуже низькі доходи. Панки розрізали старий одяг, знищували тканину та переробляли, створюючи одяг, покликаний агресивно привертати увагу: штани були навмисно порвані, щоб демонструвати колготки та брудні ноги; їх носили з важким взуттям *Dc.Martens* – утилітарним та практичним. Такий підхід до дизайну деконструював одяг у нові форми – у той час як рвані тканини, потерті краї та зіпсовані принти зараз, у XXI столітті, вважаються нормальним явищем, у 70-х роках XX століття шокувало багатьох людей. Такого ніколи раніше не бачив світ, бо тканина для одягу завжди вважалася матеріалом, що був максимально незайманим, новим і красивим [5]. Філософія та концепт панк-стилю вплинули не тільки на моду, але й на ширші культурні та соціальні аспекти, ставши частиною глобального культурного дискурсу. Панк-мода й дотепер демонструє, як мода може бути не лише способом самовираження, але й засобом політичного та соціального протесту.

Андрогінна мода являє собою стильовий концепт одягу без гендерних обмежень – поєднання чоловічих і жіночих уявлень у моді. Термін «андрогінний» має грецьке походження: багато культур у всьому світі традиційно носять андрогінний стиль. Наприклад, шотландські чоловіки в картатих спідницях, японські чоловіки та жінки в кімоно з макіяжем, індійські королі та королеви в вишуканих прикрасах. Перший помітний крок до андрогінної моди був зроблений у 1800-х роках, коли жінки почали носити чоловіче вбрання, замінивши спідниці на функціональність і комфорт. Початок промислової революції породив потребу у функціональному робочому одязі для чоловіків і жінок. Жінки почали використовувати робочий одяг, який тоді носили

чоловіки. Ці зміни викликали повстання в минулому, але повільно були прийняті суспільством. Жінки почали носити функціональний одяг, а не корсети і включили брюки та костюми у свій гардероб у 1920-х роках із популяризацією стилю флаппер від Шанель. Це було помітно в кіно, коли Марлен Дітріх стала першою жінкою, яка одягла штани на екрані в 1930-х роках, а за нею й багато інших. Музична індустрія та кіно популяризували цю концепцію разом із андрогінною модою, що вийшла на подіум.

Створений у 1966 році кутюр'є Ів Сен-Лораном жіночий смокінг «*Le Smoking*» став першим у своєму роді, який привернув увагу у світі моди та масовій культурі (рис. 12). Натхненням для костюма став андрогінний особистий стиль моделі та музи Сен-Лорана – Даніель Люке де Сен-Жермен, а також вечірня сукня художниці Нікі де Сен-Фаль. Дизайнер взяв деталі від чоловічого та жіночого одягу, поєднавши все із новими ідеями. Саме Ів Сен-Лоран започаткував мінімалістичний, андрогінний стиль для жінок, а також використання брючних костюмів у сучасному суспільстві (рис. 13).

Багато хто вважав, що Ів Сен-Лоран розширив можливості жінок, давши їм можливість носити одяг, який зазвичай носять впливові та владні чоловіки [9]. У 1968 році газета *New York Times* вигадала термін «унісекс» і додала його до всіх стилів гендерно-нейтральної моди. Після цього гендерно-різноманітна мода, одяг без визначеної статі та андрогінна мода були включені в єдиний об'єднаний поняттєвий каркас під назвою «унісекс».

На початку XXI-го століття нове покоління дизайнерів прагне зробити андрогінну моду основною в галузі. Це сучасні часи, коли андрогінність набуває масштабної популярності в поп-культурі [29]. Знаменитості приєднуються до руху, співпрацюючи з андрогінними дизайнерами та брендами одягу без визначення статі: Леді Гага, Рубі Роуз, Лілі-Роуз Депп та Джейден Сміт – це лише деякі з зірок, які підтримують рух і сьогодні.

Рис. 12. Костюм-смокінг
Ів Сен Лорана «Le Smoking»

Рис. 13. Андроґінні костюми
на Paris Fashion Week

В сучасному світі, який постійно стикається з новими геополітичними, екологічними, соціальними викликами, мода все більше стає концептуальною та наслідуює масштабні тренди та тенденції. Одним із найпопулярніших трендів сталих брендів одягу є переробка. Іншою відповіддю на зростання впливу моди на навколишнє середовище є індустрія матеріалів нового покоління. Новатори зараз ферментують і вирощують біологічні замітники звичайних матеріалів тваринного походження і синтетики (рис. 14). Щоб задовольнити цей новий попит, бренди всій галузі зробили все можливе, щоб включити екологічні практики у свою діяльність.

Це яскравий приклад того, якою рушійною силою справді є глобальна обізнаність, коли йдеться про сталий розвиток індустрії моди. Бренди, які зосереджуються на забезпеченні справжньої стійкості, швидше за все, отримають позитивні результати у своїх спільнотах [4]. Також сьогодні спостерігаємо, що майбутнє з творів наукової фантастики наближається до нашого повсякденного життя. Роль технологій в усіх сферах в теперішній час не просто очевидна, а й ключова. Те ж саме можна сказати і про вплив технологій на сферу моди – багато експертів прогнозують, що доповнена реальність (AR) і віртуальна реальність (VR) стануть наступними великими подіями, які

Рис. 14. Сукня української дизайнерки Дар'ї Цапенко з вирощеного міцелію та лляного мережива

вразять індустрію моди – це спостерігаємо вже сьогодні. Доповнена реальність (AR) представляє собою потужний інструмент, що може перетворити спосіб взаємодії людей з модою (рис. 15). Ця технологія відкриває можливості для більш цікавого та індивідуального досвіду, дозволяючи користувачам приміряти одяг, не виходячи з дому. Одним із перших та найпопулярніших маркетплейсів, які інтегрували цю технологію, став *DRESSX*, засновницями якого є дві українки – Дар'я Шаповалова та Наталія Моденова (рис. 16) [20]. Тривимірний дизайн одягу використовується для створення віртуальних примірочних, де клієнти можуть попередньо оцінити вигляд одягу на собі перед придбанням (рис. 17) [12]. З індустрією моди, що рухається в напрямку цифрового майбутнього, роздрібні торговці та платформи соціальних мереж стають піонерами у створенні захопливого та інтерактивного досвіду для споживачів.

Дизайнери використовують AR для створення віртуальних виставкових залів і подіумів за допомогою програмного забезпечення для 3D-дизайну одягу, де клієнти можуть побачити останні колекції. Це надає покупцям можливість долучитися до нових тенденцій, не виходячи за межі свого приміщення. Щодо віртуальної реальності (VR), то вона вже активно вносить зміни в індустрію моди. VR повністю поглиблює користувачів у цифровий світ, ця технологія може трансформувати спосіб сприйняття модних показів. Замість того, щоб перебувати у першому ряді на показі, VR може дозволити користувачам відчувати, ніби вони особисто пройшли біля подіуму та отримали повний огляд моделей на 360 градусів. Під час *Ukrainian Fashion Week-2021*, автором М. Дмитренко сумісно з *Pushka School* розроблено власну віртуальну виставку одягу, де глядач одягав окуляри віртуальної реальності та занурювався в створений нами VR світ [31]. Загалом AR і VR роблять значний внесок в галузь моди. Як стверджує

Авіхай Фельд, співзасновник і генеральний директор *Browzwear*, в інтерв'ю *Techround*: «Якщо ми можемо отримати реальні віртуальні відчуття, це відкриває можливості для безлічі можливостей використання. Комерція – один з найбільш очевидних, і вона приносить дохід, необхідний для подальшого розвитку. Наприклад, якщо людей представляють аватари, їм знадобиться одяг. Це створить нове покоління цифрових модельєрів і віртуальних бутиків» [16].

Дизайн моди пройшов помітну трансформацію за останні роки, завдяки інтеграції 3D-технологій у творчий процес. Це включає перетворення 2D-цифрових малюнків у динамічні 3D-прототипи. Те, що відзначає його – можливість візуалізації виробів на цифрових аватарах, які імітують пропорції та рухи реальних людей. За допомогою цього інноваційного підходу дизайнери можуть створювати одяг ефективніше та екологічніше. Великі модні гіганти – *Adidas*, *Hugo Boss*, *Louis Vuitton* впроваджують 3D-рішення; ось деякі ключові переваги [6; 28] 3D-дизайну моди:

- швидше виробництво: дизайнери можуть проектувати віртуально, скорочуючи час виходу їх творінь на ринок; віртуальні інструменти дизайну оптимізують розробку виробів, заощаджуючи час;
- зниження витрат: 3D-технології різко зменшують витрати на виготовлення зразків; тепер бренди можуть створювати та ділитися фото-реалістичними візуальними зображеннями виробів без необхідності у їх прототипах;
- екологічність: відповідаючи зростаючій проблемі сталості, 3D-дизайн значно зменшує відходи; це представляє собою етичний та екологічно чистий підхід до створення одягу. Завдяки 3D-дизайну можна віртуально приміряти та випустити цілі колекції, не маючи екологічного впливу від численних фізичних зразків;
- покращений фітінг: 3D-технології дозволяють точне тестування посадки до

Рис. 15. Фото, доповнене AR одягом

Рис. 16. Віртуальний (VR) одяг DRESSX

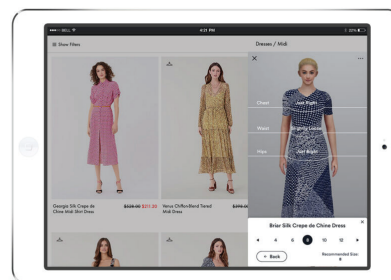

Рис. 17. Віртуальна примірка за допомогою цифрового аватара

того, як одяг йде у виробництво; карти напруженості ідентифікують можливі проблемні зони, полегшуючи швидкі виправлення;

- можливості попереднього продажу: дизайнери можуть повністю представити колекції онлайн за допомогою 3D-технологій.

Отже, застосування сучасних інноваційних технологій при розробці колекцій одягу стають все більш популярними та формують тренди; одночасно це чудовий та надважливий інструмент у формуванні відповідальної та сталої моди.

Для створення *digital*-колекції виконано аналіз актуальних тенденцій моди; обрано матеріали. На сезон 2024 року творчими професіоналами модної індустрії *Première Vision Paris* було запропоновано безліч металізованих та «райдужних» тканин, які змінюють колір при різних ракурсах та різному освітленні [3; 21; 23]. Серед принтів – яскраві анімалістичні, квіткові та абстрактні розмиті. Для розробки моделей ці тенденції влучно підходять та доповнюють ідейний зміст. «Рідкий» атлас – один із підвидів атласних тканин, виготовлений, переважно, з синтетичних волокон (рис. 18). Для нього характерний яскраво-виражений блиск, блики, висока гладкість. Завдяки цим характеристикам складається враження рухливості, текучості, металічності, але зберігається природна свіжість в кольоровій гаммі.

Новостворена колекція жіночого одягу складатиметься з 4 блоків – бізнес, вечірній, кежуал, авангард, які є різними за призначенням. Виходячи з цього, проектування моделей має відрізнятись за композиційними

принципами побудови. Але, безсумнівно, всі вони об'єднані спільними рисами. Переважаючий силует колекції – прилеглий, з розширеними та досить гострими плечами. Для врівноваження в костюмах тверді та гострі форми поєднуються з плавними та «текучими», створюючи водночас контраст та поєднуючи все елементи в цілісну композицію. Також, для більшого підкреслення цього контрасту, використовується асиметрія, яка додає руку та динаміки в образи, тим самим також вдало комбінується з статичними формами; детально проаналізовано композицію кожного блоку; у статтю винесено блок авангард.

Відомо, що у світі моди, кожна колекція є унікальною історією, яка веде розповідь через тканини, форми та кольори. Представлений блок «Авангард» авторської колекції жіночого одягу виражає зухвалість за допомогою трикутних гострих форм, розширених плечей, металевих вставок на грудях, які виступають акцентами. Також тут запропоновано досить сміливі асиметричні форми. Кожен з блоків колекції виступає як самобутнє художнє полотно, що поєднує в собі вишуканість та інновації. Проте, всі вони тісно поєднані, взаємопов'язані та разом утворюють багатофункціональну колекцію жіночого одягу; ескізні пропозиції блоку наведено на (рис. 19).

Авангардний стиль в одязі завжди об'єднує експериментальні рішення в матеріалах, кольорах, формах та націлений на творче вираження ідей дизайнера. Образи цього блоку створені для тих, хто бажає справити незабутнє враження та виразити свою

Рис. 18. Приклади одягу з матеріалу «рідкий» атлас

Рис. 19. Ескізні пропозиції блоку «Авангард»

індивідуальність. Вони досить зухвалі, яскраві та футуристичні.

У межах даної роботи передбачено використання 3D-інструментарію для проектування одягу; було створено віртуальний показ колекції *digital-одягу* <https://drive.google.com/file/d/1a30SMzsxUDI-B7DXIko0bebAKKanJE7H/view>, на якому було представлено вісім моделей одягу; скріншоти наведено на рисунках 20–27. Моделі були спроектовані у програмі *Clo3D* та візуалізовані. Анімація та фінальний показ були створені в програмах *Daz 3D* та *Blender*.

Моделі були спроектовані в програмі *Clo3D* на основі реальних створених лекал. Це дозволило відтворити детальні та реалістичні віртуальні прототипи, які потім були анімовані для розробки віртуального показу. Локацією для показу слугувала пустеля з космічними видами, де моделі дефілювали в металізованих нарядах по дзеркальному подіуму. Це не тільки підкреслило футуристичну концепцію колекції, але й продемонструвало можливості сучасних технологій в розрізі модної індустрії.

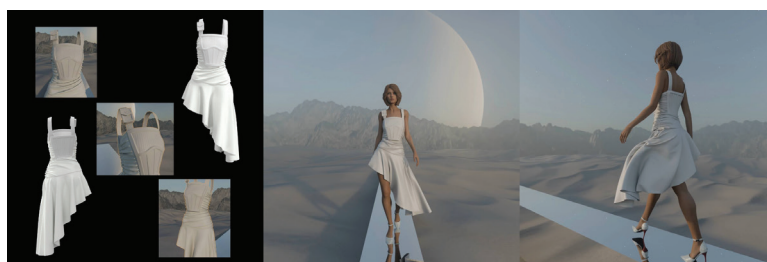

Рис. 20. Скріни моделі №1 з віртуального показу

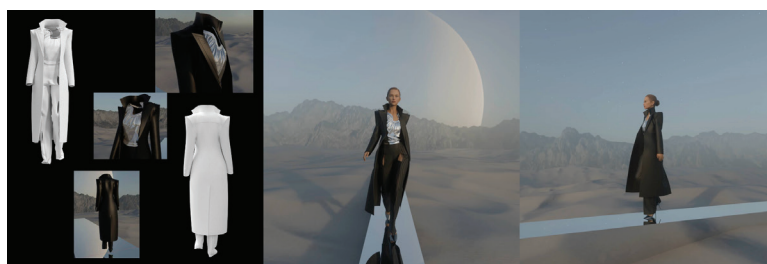

Рис. 21. Скріни моделі №2 з віртуального показу

Рис. 22. Скріни моделі №3 з віртуального показу

Рис. 23. Скріни моделі №4 з віртуального показу

Рис. 24. Скріни моделі №5 з віртуального показу

Рис. 25. Скріни моделі №6 з віртуального показу

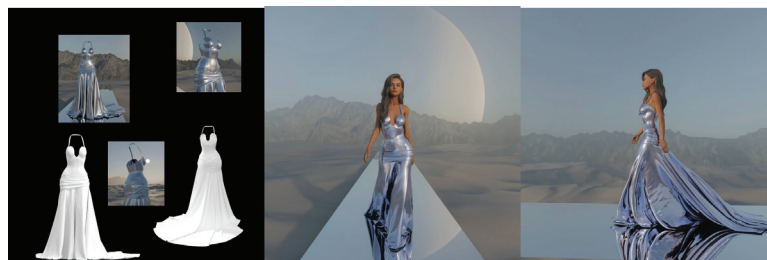

Рис. 26. Скріни моделі №7 з віртуального показу

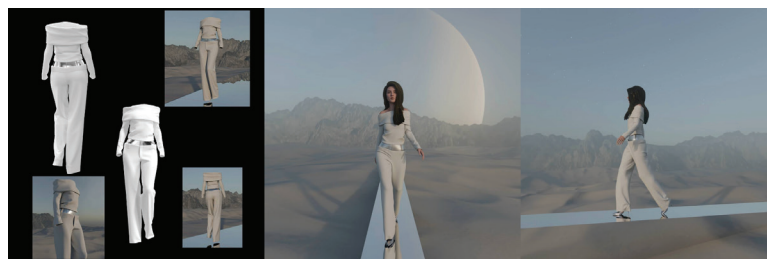

Рис. 27. Скріни моделі №8 з віртуального показу

ВИСНОВКИ

Концептуальний підхід у моді, який розвивався протягом XX та XXI століть, набував різних форм, що стало основою для сучасної індустрії моди. Значущою сучасною тенденцією є поєднання концептуалізму з новітніми технологіями, що призвело до появи концепції віртуальної моди. Зазначено, що віртуальна мода сприяє екологічній стійкості за рахунок зменшення текстильних відходів та мінімізації впливу виробництва одягу на навколишнє середовище.

У дослідження здійснено аналіз сучасних підходів до проектування авторських колекцій одягу з використанням інноваційних технологій. Такий підхід відкриває нові можливості для дизайнерів, які можуть створювати колекції без необхідності фізичного виробництва, використовуючи 3D-дизайн, AR та VR технології.

У творчій роботі над колекцією основною ідеєю було використання концепції віртуальної моди. Першоджерелом слугували твори наукової фантастики, що призвело до проектування футуристичних образів в дизайні моделей та локації віртуального показу. Створено моделі і представлено анімацію та фінальний показ колекції *digital*-одягу у програмах *Clo3D* та *Daz 3D* та *Blender*.

Отже, поєднання технологій і творчості дозволило створити авторську колекцію «*Chrome Couture*», яка підкреслює переваги віртуальної моди та її потенціал для подальшого розвитку. Колекція отримала перші місця в номінації *DIGITAL-FASHION* на XXIV Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів «Печерські каштани» (м. Київ, 2024 р.), а також на Всеукраїнському Конкурсі моди «Барви Поділля» (м. Хмельницький, 2024 р.).

ЛІТЕРАТУРА

[1] Дизайн одягу в полікультурному просторі : монографія / М. В. Колосніченко, К. Л. Пашкевич, Т. Ф. Кротова та ін. Київ : КНУТД, 2020. 268 с.

[2] Кротова Т. Ф. Канони античності й Відродження як основа тектонічного строю класичного костюма. *Art and Design*. 2018. № 1. С. 83–94. URL: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.1.8>

[3] Ременева Т. В., Колосніченко О. В., Склярєнко Н. В. Цифрові виміри екологічної моди й інновацій дизайн-концепції світових брендів. *Theory and practice of design*. 2024. № 31. С. 171–184. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.31.20>

[4] 17 Female celebrities who have mastered androgynous fashion. *BURO*. URL: <https://www.buro247.my/fashion/style/female-celebrities-androgynous-fashion-styles.html> (date of access: 03.06.2024).

[5] 1970s Punks Fashion History Vivienne Westwood, Body Piercing. *Fashion-Era*. URL: <https://fashion-era.com/1970s/punk-fashion-history> (date of access: 27.11.2023).

[6] 3D Designsss. What is 3D Fashion Design and How does it Impact the Future of Fashion?. *Medium*. URL: <https://medium.com/@designsss/what-is-3d-fashion-design-and-how-does-it-impact-the-future-of-fashion-72f5d396f5ac> (date of access: 15.11.2023).

[7] Andrew S. How Vivienne Westwood dressed the Sex Pistols and shaped punk | CNN. *CNN*. URL: <https://amp.cnn.com/cnn/style/article/vivienne-westwood-punk-fashion-sex-pistols-cec/index.html> (date of access: 27.11.2023).

[8] Contributors to Wikimedia projects. Concept - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Concept> (дата звернення: 21.11.2023).

[9] Contributors to Wikimedia projects. Le Smoking - Wikipedia. *Wikipedia, the free encyclopedia*. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Le_Smoking (date of access: 22.11.2023).

[10] Daring Geniuses: Pierre Cardin | European Fashion Heritage Association. *European Fashion Heritage Association*. URL: <https://fashionheritage.eu/daring-geniuses-pierre-cardin/> (date of access: 27.11.2023).

[11] Derman L., Skovronskiy B., Rusakov S. FASHION INDUSTRY IN UKRAINE: DEVELOPMENT AND PROSPECTS. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. Vol. 9, no. 2. P. 118–128. URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-2-118-128> (дата звернення: 09.03.2024).

[12] DRESSX: Pioneering Digital Fashion Technology. *DRESSX.com - The world's leader in AI, AR, and avatar fashion technologies*. URL: <https://dressx.com/company/about-us> (date of access: 04.06.2024).

[13] Fashion History Timeline. *Fashion History Timeline | A hub for fashion research*. URL: <https://fashionhistory.fitnyc.edu/1938-schiaparelli-tears-dress/> (date of access: 11.11.2023).

[14] From Haute Couture to Prêt-à-porter. *Portada de la web del Ministerio de Cultura | Ministerio de Cultura*. URL: <https://www.cultura.gob.es/mtraje/en/visita/visita-virtual/de-la-ac-al-pap.html> (date of access: 03.06.2024).

[15] How to Create a Fashion Concept – James Hillman Fashion Consultancy. *James Hillman Fashion Consultancy*. URL: <https://www.jameshillman.co.uk/blog/2021/3/4/how-to-create-a-fashion-concept#:~:text=Put%20simply,%20a%20fashion%20concept,fashion%20designer%20or%20fashion%20house> (date of access: 21.11.2023).

[16] Innovative Fashion: 10 Ways Technology Is Changing Fashion. *Fashinnovation*. URL: <https://fashinnovation.nyc/innovative-fashion-tech-is-changing-industry/> (date of access: 14.11.2023).

[17] JIAXING NEW FASHION TRADING CO.,LTD. One of the greatest women—Coco Chanel. *LinkedIn: Log In or Sign Up*. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/one-greatest-women-fashionclothes> (date of access: 21.11.2023).

[18] Kelly I., Westwood V. Vivienne Westwood. – Picador, 2014. – 464 p.

[19] LARSEN & ERIKSEN. The History and Concept of Minimalism. *LARSEN & ERIKSEN*. URL: <https://larseneriksen.com/blogs/chronicle/the-history-and-concept-of-minimalism> (date of access: 21.11.2023).

[20] Marcus J. Holiday Shoppers May Be Leaving Black Friday And Cyber Monday Behind. *Forbes*. URL: <https://www.forbes.com/sites/jeffreymarcus/2023/11/21/holiday-shoppers-may-be-leaving-black-friday-and-cyber-monday-behind/?sh=17c9a05c6844> (date of access: 22.11.2023).

[21] Paris Première Vision Février 2025. *Paris Première Vision*. URL: <https://paris.premierevision.com/en/content/the-show-the-concept/> (date of access: 11.03.2024).

[22] Pochna M. F. Christian Dior: The Man Who Made the World Look New. – Arcade Publishing, 1997. – 336 p.

[23] Première Vision: Spring-Summer 2024 fabric trends! - Peclers Paris. *Peclers Paris*. URL: <https://www.peclersparis.com/en/blog/premiere-vision-ss24-fabrics/> (date of access: 11.03.2024).

[24] Pret-a-Porter & Haute Couture: What is it? Fashion + running styles of a fashion show - CM Models. *Model Agency x Management - CM Models*. URL: <https://cmmodels.com/haute-couture-pret-a-porter-running-styles-of-a-fashion-show/> (date of access: 21.11.2023).

[25] Punk - Museum of Youth Culture. *Museum of Youth Culture*. URL: <https://museumofyouthculture.com/punk> (date of access: 20.11.2023).

[26] SURREALISM & FASHION - LOTTIE JACKSON. *LOTTIE JACKSON*. URL: <https://www.lottiejackson.com/surrealism-and-fashion> (date of access: 27.11.2023).

[27] Surrealism History - Art, Definition & Photography | HISTORY. *HISTORY*. URL: <https://www.history.com/topics/art-history/surrealism-history> (date of access: 27.11.2023).

[28] Technology-Driven Sustainability. Ed. by G. Vignali et al. Cham : *Springer International Publishing*, 2020. – URL: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-15483-7> (date of access: 16.11.2023).

[29] The History Of Androgynous Fashion Up To Contemporary Times - Fibre2Fashion. *Textile & Apparel Business Solution & Marketplace - Fibre2Fashion*. URL: <https://www.fibre2fashion.com/industry-article/8750/the-history-of-androgynous-fashion-up-to-contemporary-times> (date of access: 22.11.2023).

[30] The Insighters. Evolution Of Fashion Fashion Trends In History New Video, 2020. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Zh-M7-E90no> (date of access: 21.11.2023).

[31] The New Reality of AR Fashion – Program-Ace. *Program-Ace*. URL: <https://program-ace.com/blog/the-new-reality-of-ar-fashion/#:~:text=One%20of%20the%20most%20effective,cameras%20before%20making%20a%20purchase> (date of access: 04.06.2024).

[32] Tomes J. How Christian Dior revolutionized fashion 70 years ago – DW – 02/10/2017. *dw.com*. URL: <https://www.dw.com/en/the-new-look-how-christian-dior-revolutionized-fashion-70-years-ago/a-37491236> (date of access: 27.11.2023).

REFERENCES

[1] Kolosnichenko, M. V., Pashkevich, K. L., Krotova, T. F., et al. (2020). *Dizain odiahu v polikulturnomu prostori* [Fashion design in multicultural space]. Kyiv: KNUTD [in Ukrainian].

[2] Krotova, T. F. (2018). Kanony antychnosti y Vidrozhennia yak osnova tektonichnoho stroiu klasychnoho kostiuma [The canons of antiquity and Renaissance as a basis of the tectonic structure of the classical costume]. *Art and Design*, (1), 83–94. <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2018.1.8>

[3] Remeniieva, T. V., Kolosnichenko, O. V., & Skliarenko, N. V. (2024). Tsyfrovii vymiry ekolohichnoi mody y innovatsii yak dizain-kontseptsii svitovykh brendiv [Digital dimensions of eco-fashion and innovation as design concepts of global brands]. *Theory and Practice of Design*, (31), 171–184. <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2024.31.20>

[4] 17 Female celebrities who have mastered androgynous fashion. (n.d.). *BURO*. Retrieved June 3, 2024, from <https://www.buro247.my/fashion/style/female-celebrities-androgynous-fashion-styles.html>

[5] 1970s Punks Fashion History: Vivienne Westwood, Body Piercing. (n.d.). *Fashion-Era*. Retrieved November 27, 2023, from <https://fashion-era.com/1970s/punk-fashion-history>

[6] 3D Designsss. (n.d.). What is 3D Fashion Design and how does it impact the future of fashion? *Medium*. Retrieved November 15, 2023, from <https://medium.com/@designsss/what-is-3d-fashion-design-and-how-does-it-impact-the-future-of-fashion-72f5d396f5ac>

[7] Andrew, S. (n.d.). How Vivienne Westwood dressed the Sex Pistols and shaped punk. *CNN*. Retrieved November 27, 2023, from <https://amp.cnn.com/cnn/style/article/vivienne-westwood-punk-fashion-sex-pistols-ccc/index.html>

[8] Contributors to Wikimedia projects. (n.d.). Concept. *Wikipedia, the free encyclopedia*. Retrieved November 21, 2023, from <https://en.wikipedia.org/wiki/Concept>

[9] Contributors to Wikimedia projects. (n.d.). Le Smoking. *Wikipedia, the free encyclopedia*. Retrieved November 22, 2023, from https://en.wikipedia.org/wiki/Le_Smoking

[10] Daring Geniuses: Pierre Cardin. (n.d.). *European Fashion Heritage Association*. Retrieved November 27, 2023, from <https://fashionheritage.eu/daring-geniuses-pierre-cardin/>

[11] Derman, L., Skovronskyi, B., & Rusakov, S. (2023). Fashion industry in Ukraine: Development and prospects. *Baltic Journal of Economic Studies*, 9(2), 118–128. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-2-118-128>

[12] DRESSX: Pioneering digital fashion technology. (n.d.). *DRESSX.com – The world's leader in AI, AR, and avatar fashion technologies*. Retrieved June 4, 2024, from <https://dressx.com/company/about-us>

[13] Fashion History Timeline. (n.d.). *Fashion History Timeline: A hub for fashion research*. Retrieved November 11, 2023, from <https://fashionhistory.fitnyc.edu/1938-schiaparelli-tears-dress/>

- [14] From Haute Couture to Prêt-à-porter. (n.d.). *Ministerio de Cultura*. Retrieved June 3, 2024, from <https://www.cultura.gob.es/mtraje/en/visita/visita-virtual/de-la-ac-al-pap.html>
- [15] How to create a fashion concept. (n.d.). *James Hillman Fashion Consultancy*. Retrieved November 21, 2023, from <https://www.jameshillman.co.uk/blog/2021/3/4/how-to-create-a-fashion-concept#:~:text=Put%20simply,%20a%20fashion%20concept,fashion%20designer%20or%20fashion%20house>
- [16] Innovative fashion: 10 ways technology is changing fashion. (n.d.). *Fashinnovation*. Retrieved November 14, 2023, from <https://fashinnovation.nyc/innovative-fashion-tech-is-changing-industry/>
- [17] Jiaying New Fashion Trading Co., Ltd. (n.d.). One of the greatest women—Coco Chanel. *LinkedIn*. Retrieved November 21, 2023, from <https://www.linkedin.com/pulse/one-greatest-women-fashionclothes>
- [18] Kelly, I., & Westwood, V. (2014). *Vivienne Westwood*. Picador.
- [19] Larsen & Eriksen. (n.d.). The history and concept of minimalism. *Larsen & Eriksen*. Retrieved November 21, 2023, from <https://larseneriksen.com/blogs/chronicle/the-history-and-concept-of-minimalism>
- [20] Marcus, J. (2023, November 21). Holiday shoppers may be leaving Black Friday and Cyber Monday behind. *Forbes*. Retrieved November 22, 2023, from <https://www.forbes.com/sites/jeffreymarcus/2023/11/21/holiday-shoppers-may-be-leaving-black-friday-and-cyber-monday-behind/?sh=17c9a05c6844>
- [21] Paris Première Vision Février 2025. (n.d.). *Paris Première Vision Février 2025*. Retrieved March 11, 2024, from <https://paris.premierevision.com/en/content/the-show-the-concept/>
- [22] Pochna, M. F. (1997). *Christian Dior: The man who made the world look new*. Arcade Publishing.
- [23] Première Vision: Spring-Summer 2024 fabric trends! (n.d.). *Peclers Paris*. Retrieved March 11, 2024, from <https://www.peclersparis.com/en/blog/premiere-vision-ss24-fabrics/>
- [24] Pret-a-Porter & Haute Couture: What is it? (n.d.). *CM Models: Model Agency x Management*. Retrieved November 21, 2023, from <https://cmmodels.com/haute-couture-pret-a-porter-running-styles-of-a-fashion-show/>
- [25] Punk. (n.d.). *Museum of Youth Culture*. Retrieved November 20, 2023, from <https://museumofyouthculture.com/punk>
- [26] Surrealism & Fashion – Lottie Jackson. (n.d.). *Lottie Jackson*. Retrieved November 27, 2023, from <https://www.lottiejackson.com/surrealism-and-fashion>
- [27] Surrealism history: Art, definition & photography. (n.d.). *HISTORY*. Retrieved November 27, 2023, from <https://www.history.com/topics/art-history/surrealism-history>
- [28] Technology-Driven Sustainability. (2020). (Ed. by G. Vignali et al.). Cham: Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-15483-7>
- [29] The History of Androgynous Fashion up to Contemporary Times. (n.d.). *Fibre2Fashion: Textile & Apparel Business Solution & Marketplace*. Retrieved November 22, 2023, from <https://www.fibre2fashion.com/industry-article/8750/the-history-of-androgynous-fashion-up-to-contemporary-times>
- [30] The Insighters. (2020). Evolution of fashion: Fashion trends in history. *YouTube*. Retrieved November 21, 2023, from <https://www.youtube.com/watch?v=Zh-M7-E90no>
- [31] The New Reality of AR Fashion. (n.d.). *Program-Ace*. Retrieved June 4, 2024, from <https://program-ace.com/blog/the-new-reality-of-ar-fashion/#:~:text=One%20of%20the%20most%20effective,cameras%20before%20making%20a%20purchase>
- [32] Tomes, J. (2017, February 10). How Christian Dior revolutionized fashion 70 years ago. *DW*. Retrieved November 27, 2023, from <https://www.dw.com/en/the-new-look-how-christian-dior-revolutionized-fashion-70-years-ago/a-37491236>

ABSTRACT

Dmytrenko M., Remenieva T., Struminska T., Vyshnevskaya D., Kolosnichenko O. Modern design concepts and technological innovations in the creation of digital clothing collections

The article presents the results of analyzing contemporary global and fashion trends, as well as conceptual approaches in designing modern clothing collections. It explores the formation of conceptualism and key concepts in 20th-century fashion. The analysis of the historical prerequisites for the development of conceptual approaches in fashion reveals the significance of critical directions and segments such as prêt-à-porter, surrealism, New Look, minimalism, punk fashion, androgyny. It has been determined that the conceptual approach is a defining factor in the creation of contemporary clothing collections by new-generation creative designers. The role of innovative technologies in designing relevant fashion clothing is highlighted, and the choice of presenting models through the creation of virtual shows is substantiated. It has been proven that the concept of virtual fashion is unique due to the use of 3D tools for the digital visualization of models, reducing material costs, and fostering a

more flexible and responsible approach (sustainability, ecological awareness, technological development) to the production and realization of clothing.

The purpose of this work is to conduct an analytical study of the development of trends and the transformation of key segments and conceptual directions in fashion from the 20th to the early 21st century to create innovative collections of virtual fashion clothing.

The methodological foundation of the study is a systematic approach, incorporating methods of literary-analytical, system-structural, and comparative analysis, as well as the historical method. Methods of systematizing visual sources were employed. Descriptive and comparative-typological methods enabled the systematization of informational content on key concepts and contemporary fashion trends. Structural and morphological analysis of costume forms contributed to enhancing artistic expressiveness in the creation of modern collections. Monitoring was used to identify current fashion trends.

The obtained results enabled the development of a digital collection, which was implemented and presented using digital tools in programs such as Clo3D, Daz3D, and Blender.

The scientific novelty lies in the theoretical and practical integration of the philosophy of conceptual design with contemporary fashion trends, which opens up new opportunities for forming innovative approaches in clothing design. The use of conceptual approaches and innovative technologies enables the creation of cutting-edge clothing types that meet modern aesthetic requirements, convey meaning, and effectively promote the author's idea.

The practical significance of the work lies in the possibility of applying the conceptual approach to the development of clothing collections at the intersection of aesthetics and innovative technologies. The results obtained allowed for the creation of a digital collection, which was implemented and presented using 3D tools. The combination of technology and creativity facilitated the creation of the author's collection, "Chrome Couture," emphasizing the advantages of virtual fashion and its potential for further development.

Keywords: design, virtual fashion, design concept, digital clothing collection, 3D modeling, eco-design.

AUTHOR'S NOTE:

Dmytrenko Mariia, Master at the Department of Art and Costume Design, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: dmitrenkomaria574@gmail.com

Remenieva Tetiana, PhD in Design, Senior Lecturer at the Department of Fashion and Style, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: tata.decor@gmail.com, orcid: 0000-0003-0908-3511

Struminska Tetiana, Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Fashion and Style, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: struminska.tv@knutd.com.ua, orcid: 0000-0003-0449-4768

Vyshnevskia Diana, Master at the Department of Art and Costume Design, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: dianavishnj@gmail.com

Kolosnichenko Olena, Doctor of Arts, Professor, Professor at the Department of Art and Costume Design, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: 3212793@gmail.com, orcid: 0000-0001-5665-0131